

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی

استاندارهای
دوره آموزش مهارتی و حرفه ای

1-1 نام دوره :

فارسی : سالمندیاری

انگلیسی : Elderly Caregiver

1-2 تعریف دوره :

مراقبت از سالمند در منزل بایکی از روشهای مراقبت مبتن-ی بر جامعه و از اشکال کلیدی مراقبت س-لامت سالمندان ش-ناخته ش-ده است که در مدیریت منابع محدود نقشی اساسی ایفا می-کن-د. در واقع-ع ارای-ه خ-دمات بهداشت-تی به سالمندان در من-زل جزئی-ی از خ-دمات بهداشتی جامع و مداوم است ک-ه طی-ف گ-سترده ای از خ-دمات بهداشتی، درمانی و مراقبتی را برای حمایت از سالمندان بهبود یافته از یک وضعیت حاد و همچنین ب-رای ارای-ه خ-دمات م-ورد نی-از بیم-اریهای م-زمن جسمی و ذهنی در منازل در اختیارشان قرار میدهد. این نوع مراقب-ت، از خ-دمات مه-م و ضروری بوده که در محیط خ-انوادگی سالمندان و ب-ا م-شارکت فرد و خانواده آنها ارایه می-شود.

1-3 حداکثر ظرفیت پذیرش دوره : 50

استاندارد دوم: پیش نیاز ها و ویژگی های مهارت آموزان

2-1 مدرک تحصیلی : نهم متوسطه و بالاتر

2-2 دوره ها و گواهینامه های معتبر : -

2-3 سایر شرایط : سن 18 سال تمام

2-4 شیوه پذیرش مهارت آموزان : مصاحبه|معرفی نامه از محل کارا

سایر روش ها :

استاندارد سوم: شرایط اختصاصی اجرای دوره

1-3 استانداردهای منابع انسانی تخصصی :

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
1	مسئول علمی دوره	گروه علوم پزشکی	کارشناسی ارشد	دارای حداقل 5 سال سابقه آموزشی / اجرایی در حوزه سالمندی	1
2	مربی	فیزیوتراپ / کار درمان	کارشناسی	دارای حداقل 2 سال سابقه کار با سالمندان باشد .	1

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
3	مربی	سلامت سالمندان	کارشناسی ارشد	دارای حداقل 2 سال سابقه تدریس داشته باشد.	0
4	مربی	سالمندشناسی / جامعه شناسی / روانشناسی	کارشناسی ارشد	دارای حداقل 2 سال سابقه تدریس داشته باشد.	0
5	مربی	پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند	کارشناسی	دارای 2 سال سابقه کار بالینی با سالمندان باشد.	1
6	مربی	پزشک عمومی	دکتری عمومی	دارای حداقل 2 سال سابقه تدریس باشد.	0

منابع انسانی تخصصی دوره با رعایت ضوابط و آیین نامه های اداری و استخدامی هیات علمی و غیر هیات علمی و متعهدین خدمت

2-3 استانداردهای فضای فیزیکی :

ردیف	عنوان مکان	کاربری در ساختار کلی دوره	مشخصات	تعداد
1	کلاس		با ظرفیت حداقل 20 نفر ترجیحا سالن کنفرانس با امکانات ویدئو پروژکتور- دارای استاندارد های لازم	1
2	سایر	skill lab	مجهز به پاراوان، برانکارد ، ویلچر، کمد بیمار، تشک مواج ، وتخت بیمار بزرگسال، لگن بیمار، لوله بیمار دارای استاندارد های لازم -	1
3	سایر	مرکز توانبخشی روزانه سالمندان	دارای استاندارد های لازم- بازای هر 25 مهارت آموز 1 مرکز	2
4	سایر	مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان	دارای استاندارد های لازم- بازای هر 25 مهارت آموز 1 مرکز	2

فضای فیزیکی اجرای دوره با رعایت ضوابط و استانداردهای فضاهای بهداشتی درمانی و آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

3-3 استانداردهای تجهیزات ویژه :

استاندارد چهارم: طرح دوره (CourseDesign)

1-4 اهداف یادگیری :

4-1-1 **هدف کلی :** مهارت آموزان قادر خواهند بود مراقبت های اولیه جسمی روانی و اجتماعی سالمند را برآورده نمایند.

4-1-2 اهداف ویژه در سه حیطه:

شناختی: مهارت آموزان قادر خواهند بود بر اساس نیاز سالمندان مراقبت های اولیه جسمی روانی و اجتماعی را ارائه نمایند.

نگرشی: مهارت آموزان در ارائه مراقبت به سالمندان اعتقاد به اصل تکریم سالمند و خانواده وی داشته باشند.
-مهارت آموزان باور به همکاری صادقانه با سایر افراد تیم ارائه خدمات به سالمندان باشند.

رفتاری: مهارت آموزان قادر خواهند بود بر اساس نیاز سالمندان مراقبت های اولیه جسمی روانی و اجتماعی را ارائه نمایند.

2-4 جدول بخش های اصلی دوره :

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت	
								روش آموزش	زمان
1	شناخت سیستمهای بدن انسان و تغییرات ناشی از سالمندی	کلیه سیستمهای بدن انسان (اسکلتی، عضلانی، قلبی) عروقی و ... و تغییرات - ناشی از سالمندی	سلامت سالمندان، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				نظری	300
2	شناخت مشکلات شایع جسمی دوران سالمندی	مشکلات شایع جسمی مانند سکنه مغزی ، نارسایی قلبی ، زمین خوردن ، بی اختیاری ادراری و مدفوع آموزش اولیه احياء	پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				نظری	600
3	شناخت مشکلات شایع روانی و شناختی دوران سالمندی	مشکلات شایع روانی مانند افسردگی و دمانس (اختلال شناخت و حافظه)	سلامت سالمندان، س الیمنشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				نظری	300

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت	
								زمان	روش آموزش
4	شناخت مشکلات شایع اجتماعی دوران سالمندی	مشکلات شایع اجتماعی دوران سالمندی مانند سوگ ، تنهایی و ...	سلامت سالمندان، س الوندشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				300	نظری
5	مهارتهای لازم جهت ارائه مراقبت های جسمی از سالمندان	مراقبت های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمندان در غذا خوردن ، جابجایی و نقل انتقال سالمند ، کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری	سلامت سالمندان، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				300	نظری
6	مهارتهای لازم جهت ارائه مراقبت های جسمی از سالمندان	مراقبت های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمند برای رفتن به دستشویی ، کمک کردن به سالمند در استحمام، ماساژ سالمند، آماده کردن تخت سالمند و تامین بهداشت اولیه فردی سالمند	سلامت سالمندان، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	کلاس،				300	نظری
7	مهارتهای لازم جهت ارائه مراقبت های جسمی از سالمندان	جابجایی و نقل انتقال سالمند ، کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری	فیزیوتراپ / کاردمان، سلامت سالمندان، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سایر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				300	عملی
8	مهارتهای لازم جهت ارائه مراقبت های جسمی از سالمندان	ارائه خدمات اولیه احیاء	پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	skill lab، سایر				300	عملی

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت	
								زمان	روش آموزش
9	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های روانی از سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	مراقبت‌های روانی همانند برآورده کردن نیازهای اولیه روانی سالمند، ایجاد محیط امن برای سالمند، توانایی برقراری حس همدلی با سالمند، توانایی برقراری ارتباط مناسب با سالمندان بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر و خانواده آنان	سلامت سالمندان، س‌المنشناسی / جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندان، سای پرستاری سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	600
10	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های روانی از سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	مشاهده مراقبت‌های روانی همانند برآورده کردن نیازهای اولیه روانی	سلامت سالمندان، س‌المنشناسی / جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندان، سای پرستاری سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300
11	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های روانی از سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	سالمند، ایجاد محیط امن برای سالمند، توانایی برقراری حس همدلی با سالمند	سلامت سالمندان، س‌المنشناسی / جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندان، سای پرستاری سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300
12	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های روانی از سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	انجام توانایی برقراری ارتباط مناسب با سالمندان و خانواده	سلامت سالمندان، س‌المنشناسی / جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندان، سای پرستاری سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت	
								زمان	روش آموزش
13	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های اجتماعی از سالمندان	مراقبت‌های اجتماعی همانند پیشگیری از سوء رفتار با سالمند Elder ، اقدام به موقع در Abuse صورت سوء رفتار با سالمند و ارائه حمایت اجتماعی به سالمندان مقیم خانه سالمندان و سالمندان در منزل	سلامت سالمندان، س‌المنشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندان، سای پرستاری سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300
14	شناسایی روش‌های مختلف ماساژ، شناخت تکنیک‌ها ماساژ درمانی، تصمیم‌گیری در مورد انتخاب تکنیک مناسب	توصیف روش‌های مختلف ماساژ، شناخت تکنیک‌ها ماساژ درمانی، تصمیم‌گیری در مورد انتخاب تکنیک مناسب	فیزیوتراپ / کاردمان، سلامت سالمندان، س‌المنشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				نظری	300
15	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های جسمی از سالمندان	مراقبت‌های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمندان در غذا خوردن، جابجایی و نقل انتقال سالمند، کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری	فیزیوتراپ / کاردمان، سلامت سالمندان، س‌المنشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300
16	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های جسمی از سالمندان	مشاهد مراقبت‌های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمندان در غذا خوردن، جابجایی و نقل انتقال سالمند، کمک به نظافت شخصی سالمندان خوردن، جابجایی و نقل انتقال سالمند، کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری - انجام مراقبت‌های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمندان در غذا خوردن، جابجایی و نقل انتقال سالمند، کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری - ارائه خدمات اولیه احیاء	فیزیوتراپ / کاردمان، سلامت سالمندان، س‌المنشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، سالمندی، سا لمدی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه سالمندان، سای ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،				عملی	300

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت		
								روش آموزش	زمان	
17	مهارت‌های لازم جهت تصمیم‌گیری و ارائه ماساژ درمانی	چگونگی انتخاب تکنیک‌های ماساژ درمانی	فیزیوتراپ / کار درمان، سالمندان، سای	سایر مرکز توانبخشی روزانه	سالمندان، سای	ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،		عملی	300	
18	مهارت‌های لازم جهت ارائه مراقبت‌های روانی از سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	مراقبت‌های روانی همانند برآورده کردن نیازهای اولیه روانی سالمند، ایجاد محیط امن برای سالمند، توانایی برقراری حس همدلی با سالمند	سالمندان، س، المندشناسی جامعه / شناسی / روانشناسی، پرستاری سالمندی، سالمندی و مراقبت از سالمند، پزش عمومی،	سایر مرکز توانبخشی روزانه	سالمندان، سای	ر مراکز توانبخشی شبانه روزی سالمندان،		عملی	300	
								جمع		
								نظری	عملی	
								2400	3600	

3-4 روش ارزیابی پایان دوره مهارت آموزان : Observation|Logbook|آزمون کتبی|آزمون شفاهی|

4-4 منابع آموزشی : راهنمای کاربردی برای مراقبین) انتشارات انجمن آلزایمر ایران- تالیف دکتر فخری الهیاری، لیلا حفاریان-3 تاب مسیر بیماری آلزایمر (راهنمای کاربردی برای مراقبین) انتشارات انجمن آلزایمر ایران- تالیف دکتر فخری الهیاری، لیلا حفاریان-3 راهنمای مراقبین فرسایش مغز(دمانس):دکتر کاوه شفیعی،مهندس مهدی صمدانی،1396-4

5-4 فهرست مهارت‌های تکنیکی (پروسیجرال) و غیر تکنیکی مهارت آموزان:

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
کمک به نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری	2	2	2	6
حمام دادن سالمند (در تخت، دوش حمام)	4	4	4	12
ماساژ دادن سالمند	4	4	4	12
کمک به سالمند برای رفتن به دستشویی	4	4	4	12
غذا دادن به سالمند	6	6	6	18
بلندکردن و جابجایی سالمند	6	6	6	18
در تخت قرار دادن سالمند در وضعیت مناسب	6	6	6	18

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
ارتباط با سالمند و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر	6	6	6	18

استاندارد پنجم : طول مدت دوره

1-5 مدت برگزاری دوره :

ساعت : 100:00

روز : از 14 تا : 40

ماه : از 1 تا : 2

استاندارد ششم: شهریه دوره

1-6 شهریه دوره : 15000000 ریال

2-6 معادل ریالی 500 یورو برای مهارت آموزان خارجی

استاندارد هفتم :

1-7 گواهینامه پایان دوره :

مراقبت های اولیه جسمی، روانی و اجتماعی را به سالمندان ارائه دهند.
 مراقبت های اولیه جسمانی همانند کمک به سالمندان در غذا خوردن ، جابجایی و نقل انتقال سالمند ، کمک به-1
 نظافت شخصی سالمندان با دادن لگن و لوله ادراری ، کمک به سالمند برای رفتن به دستشویی ، کمک کردن به
 سالمند در استحمام، ماساژ سالمند، آماده کردن تخت سالمند و تامین بهداشت اولیه فردی سالمند
 مراقبت های روانی همانند برآورده کردن نیازهای اولیه روانی، ایجاد محیط امن، توانایی برقراری حس همدلی و-2
 برقراری ارتباط مناسب با سالمندان و بیماران مبتلا به دمانس و آلزایمر و خانواده های ایشان
 ، اقدام به موقع در صورت سوء Elder Abuse مراقبت های اجتماعی همانند پیشگیری از سوء رفتار با سالمند-3
 رفتار با سالمند و ارائه حمایت اجتماعی به سالمندان مقیم خانه سالمندان و سالمندان در منزل ارائه نمایند.

2-7 اعتبار گواهینامه 5 سال